

VERSLAG DOORLICHTING

SBS DE KOLIBRIE TE ANTWERPEN

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	10223
Instelling	SBS De Kolibrie Markgravelei 149 - 2018 ANTWERPEN
Beleidsverantwoordelijke	Tom BLOMMAERTS
Telefoonnummer	03 432 02 60
E-mail	dekolibrie@so.antwerpen.be
Website	www.stedelijkonderwijs.be/dekolibrie
Bestuur	AG Stedelijk Onderwijs Antwerpen Frankrijklei 71_73 - 2000 ANTWERPEN
Scholengemeenschap	SG Stedelijk basisonderwijs Antwerpen - Frankrijklei 71_73 - 2000 ANTWERPEN
Centrum voor leerlingenbegeleiding	Stedelijk CLB Antwerpen Biekorfstraat 72 - 2060 ANTWERPEN
Start- en einddatum doorlichting	04/11/2024 - 07/11/2024
Inspectieteam	Ann BRYN Geert ALLEMAN Celine BOSSAERT

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	9
4.2	Wiskunde in de lagere afdeling	10
5	Respecteert de school de regelgeving?	12
6	Samenvatting	13
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	13
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	14
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	14
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	15
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	16

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de materiële leer- en leefomgeving en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Sint-Hubertusstraat 13 - 2600 BERCHEM
- Markgravelei 149 - 2018 ANTWERPEN.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. De school ontwikkelde ook een visie op leerlingenbegeleiding en hoe ze gelijke onderwijskansen en inclusie wil realiseren voor alle leerlingen. De visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Ze vindt breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking. De teamleden nemen in sterke mate de gezamenlijke verantwoordelijkheid op om de visie te realiseren. De school stuurt haar visie bij waar nodig.

Organisatiebeleid VOLGENS DE VERWACHTING De school ontwikkelt en voert een beleid, waarbij participatie en dialoog zeer belangrijk zijn. Ze staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar geregeld op in. Ze stimuleert vernieuwing, reflectie en expertisedeling tussen de teamleden. De teamwerking per graad in de lagere afdeling en het intense overleg in de kleuterafdeling zijn daar voorbeelden van. Het is evenwel een groeikans om binnen de verschillende structuren in de zorgwerking tot een formele planmatige en doelgerichte aanpak te komen voor leerlingen die verhoogde zorgnoden hebben. De school werkt samen met anderen om de schoolwerking te versterken. Ze communiceert frequent en laagdrempelig over haar werking met interne en externe belanghebbenden.

Onderwijskundig beleid BENADERT DE VERWACHTING De school geeft het onderwijskundig beleid vorm, maar doet dat fragmentair of niet schoolbreed. Het ontbreekt aan een doelgerichte en planmatige aanpak met een taakverdeling, succescriteria, (tussentijdse) evaluaties en een tijdpad. De keuze voor en de aanpak van begrijpend luisteren en lezen illustreren dit. De teams van respectievelijk de kleuter- en de lagere afdeling nemen hiervoor waardevolle maatregelen. Een gecoördineerde aanpak op basis van SMART geformuleerde doelen ontbreekt evenwel waardoor de effecten mogelijk minder sterk en duidelijk zijn. Een doelgerichte professionalisering gekoppeld aan de prioriteiten en een evidence informed aanpak hebben nog groeikansen. De teamleden ondersteunen elkaar maar krijgen weinig formele feedback op hun pedagogisch-didactisch functioneren.

Cyclische evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking systematisch en cyclisch. Ze heeft daarbij nadrukkelijk aandacht voor de evaluatie van de resultaten en effecten. Zo blijft de school haar resultaten voor wiskunde op de gevalideerde toetsen in kaart brengen naar aanleiding van een vernieuwde aanpak.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING De school evalueert haar kwaliteit op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze betreft bij haar evaluaties relevante partners, zoals de ouders en de leerlingen. De school benut bij haar evaluaties nadrukkelijk de resultaten en effecten bij de leerlingen. De evaluaties zijn betrouwbaar.

Borgen en bijsturen VOLGENS DE VERWACHTING De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze verspreidt structureel wat kwaliteitsvol is, maar kan nog groeien in het systematisch en overzichtelijk bewaren van afspraken en maatregelen. Ze ontwikkelt systematisch verbeteracties voor haar werkpunten.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

<p>Onderwijs en begeleiding op maat</p> <p>BENADERT DE VERWACHTING</p>	<p>De leraren laten kansen liggen om voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuter. De leraren bepalen in overleg acties en interventies om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van de kleuter of een groepje kleuters. Dat is positief, maar de hulpverlening vertrekt in mindere mate vanuit SMART geformuleerde doelen, met acties, succescriteria en evaluaties uitgezet op een tijdpad. Dit bemoeilijkt de opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding. Daarnaast is de invulling van de fases van het zorgcontinuüm niet duidelijk. Heel wat acties die inherent zijn aan een brede basiszorg, situeert het schoolteam in de fase van de verhoogde zorg. Daardoor kan de planmatige hulpverlening de draagkracht van het team overstijgen.</p>
<p>Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak</p> <p>VOLGENS DE VERWACHTING</p>	<p>De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De aanpak is geleidelijk, activerend en betekenisvol. Zo hebben kleuters een grote inbreng in de keuze en de invulling van de thema's. De teamleden hebben in toenemende mate aandacht voor taalontwikkeldend onderwijs. Toch hebben de taalkrachtige verrijking van de speelleerhoeken en samenhangende, doelgerichte en informed based acties voor begrijpend luisteren, woordenschatverwerving en fonemisch bewustzijn nog groeikansen. De leraren besteden ruime aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Executieve functies zijn sterk geïmplementeerd in de onderwijsleerpraktijk. Kleuters leren kiezen en de aanpak stimuleert hun zelfredzaamheid, zelfstandigheid en zelfregulering. De leraren maximaliseren de tijd om te leren en te ontwikkelen.</p>
<p>Materiële leef- en leeromgeving</p> <p>VOLGENS DE VERWACHTING</p>	<p>De leraren beschikken over de ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader na te streven. De ontwikkelingsmaterialen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de basis-, leer- en ontwikkelingsbehoeften van de kleuters. De kleuterafdeling beschikt over ruime lokalen die de leraren goed benutten om (themaspecifieke) uitdagende en activerende speelleerhoeken uit te bouwen. Ook voor bewegingsopvoeding en buitenactiviteiten zijn er ruime mogelijkheden. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Het fysiek comfort ondersteunt grotendeels het leren en onderwijzen. De mogelijkheden tot ventilatie en temperatuursregulatie zijn evenwel niet optimaal.</p>

Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING De observatie en evaluatie sporen met het nieuwe gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De leraren vullen de observaties aan met de verplichte taaltoets en met een genormeerde toets om te peilen naar de wiskundige ontwikkeling. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant en breed. De teamgerichte aanpak verhoogt de interbeoordeelaarsbetrouwbaarheid.

4.2 Wiskunde in de lagere afdeling

Onderwijs en begeleiding op maat BENADERT DE VERWACHTING De leraren laten kansen liggen om voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling. De leraren spelen in enige mate gericht in op de onderwijsbehoeften van de leerling door in overleg acties en passende leermiddelen te bepalen. Ze dragen bij tot het bepalen van redelijke aanpassingen waaronder stimulerende, remediërende, differentiërende, compenserende en dispenserende maatregelen. Ze implementeren, waar zinvol, de maatregelen in de brede basiszorg. Het is voor het team van de lagere afdeling een werkpunt om in overleg begeleidingsdoelen op maat te bepalen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Zo kan het team ook de opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding nog versterken.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak VOLGENS DE VERWACHTING De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. Ze hanteren voornamelijk een onderwijsleerpakket om het wiskundeaanbod logisch en stapsgewijs vorm te geven. Ze hanteren hierbij een afgesproken instructiemodel. De aanpak is geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. De leraren expliciteren de leerdoelen op een begrijpbare manier en sluiten aan bij de voorkennis van de leerlingen. Ze stemmen hun aanpak af op verschillen tussen leerlingen en nemen differentiërende en remediërende maatregelen. Ze gebruiken werk- en groeperingsvormen die leerlingen aanzetten tot samenwerking, interactie en actief taalgebruik. Functionele wiskundecontexten maken waar relevant hun wiskundeonderwijs authentiek en realistisch. De leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden en gebruiken afgesproken strategieën die het leren, het probleemoplossend denken en de zelfregulatie bevorderen. Ze besteden in hun lessen de nodige aandacht aan wiskundige begrippen en aan het (her)formuleren van wiskundige procedures en instructietaal. Ze maximaliseren de tijd om te leren.

**Materiële leef- en
leeromgeving
VOLGENS DE VERWACHTING**

De leraren beschikken over de leermiddelen en de infrastructuur om de doelen van het gevalideerd doelenkader te bereiken. De leermiddelen en de infrastructuur zijn actueel, veilig en aangepast aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. De digitale infrastructuur is actueel, veilig en streeft digitale inclusie na. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Het vormt een aandachtspunt om in alle noodzakelijke leermiddelen voor kloklezen te voorzien. Het fysiek comfort op het vlak van akoestiek, licht, netheid en ruimte ondersteunt het leren en onderwijzen. Het is een groeikans om het fysiek comfort op het vlak van temperatuur en ventilatie te optimaliseren.

**Leerlingenevaluatie
VOLGENS DE VERWACHTING**

De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De evaluatiemiddelen zorgen voor verticale samenhang in de evaluatiepraktijk. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar, fair en breed. De leraren betrekken de leerlingen bij de evaluatie. Het is voor sommige leraren evenwel nog een aandachtspunt om naast de proces- en productevaluatie ook feed-up te geven op basis van de vooropgestelde leerdoelen.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- * = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	●
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	●

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de materiële leer- en leefomgeving en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Wiskunde in de lagere afdeling
Onderwijs en begeleiding op maat	◆	◆
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	●	●
Materiële leef- en leeromgeving	●	●
Leerlingenevaluatie	●	●

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de kwaliteitsontwikkeling.

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor wiskunde in de lagere afdeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF MET WERKPUNTEN
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: POSITIEF